

PPKE BTK Régészettudományi Intézet

Régészet BA

Záróvizsga és záróvizsga tételsor

Záróvizsga

A záróvizsgára való bocsátás feltétele az elfogadott szakdolgozat, az előírt tanegységek elvégzése és a kötelező kreditmennyiség megszerzése.

A záróvizsga két részből áll: **írásbeli és szóbeli** részből. Az írásbeli részen a hallgatók feladatlapot kapnak. A teszt a hallgatók lexikális tudására évszámok, események, régészeti korszakok és fogalmak ismeretére kérdez rá (Általános rész, 31 tétel alapján)

A szóbeli: az elsajátított ismeretek számonkérése kiadott tétel- és olvasmányjegyzék alapján és a szakdolgozat megvédése.

A szóbeli vizsgát a hallgatók a választott specializációjukhoz kapcsolódó tételekből (1 főszak és 1 mellészak tétel, ld. Speciális rész) és szakdolgozatuk korszaka, illetve témája alapján vagy késő antik, vagy középkoros vizsgabizottság előtt teszik le.

A záróvizsga eredménye a szaktárgyi vizsga (az írásbeli és a szóbeli részek összesített jegye), továbbá a szakdolgozat, és a szakdolgozat védeke jegyének átlaga.

A záróvizsga szóbeli anyaga a következő modulokból épül fel:

Általános rész

Muzeológia: 5 tétel

Ásatási technológia: 5
tétel

A Kárpát-medence régészeti korszakai: 21 tétel

Speciális rész

Késő antik szakirány: 10 tétel

A középkori Európa régészete szakirány: 10 tétel

A középkori Közel-Kelet régészete szakirány: 10 tétel

A korai magyar történelem régészete és nomád népek szakirány: 10 tétel

Összesen: 71 tétel

Muzeológia

1. A régészeti kutatás története Magyarországon.
2. A régészeti örökség védelme a 19 –20. századi jogszabályok tükrében és szervezete napjainkban
3. A régészeti leletek restaurálásának módszerei és előírásai
4. A régészeti leletek nyilvántartása (története, módszerei, szabályozásai) és a kiállítások módszertani alapjai. A tudományos hagyományörzés elmélete és gyakorlata. A régészeti parkok.
5. A magyarországi múzeumi hálózat kialakulása és fejlődése napjainkig, különös tekintettel a régészeti gyűjtőkörrel rendelkező intézményekre.

Ásatási technológia

1. A telepfeltárás módszertana és dokumentálása
2. A temetőfeltárás módszertana és dokumentálása
3. A városi régészet (sokrétegű) módszertana és dokumentálása
4. Az épített műemlékek feltárásának módszertana és dokumentálása
5. Ismertesse a jogszabályokban meghatározott különböző feltárások típusait, fajtáit a szükséges szakhatósági engedélyek és dokumentációs kötelezettség tükrében.

A Kárpát-medence régészeti korszakai

1. A paleolitikum régészete a Kárpát-medencében
2. A mezolitikum régészete a Kárpát-medencében
3. A neolitikum régészete a Kárpát-medencében
4. A rézkor régészete a Kárpát-medencében
5. A kora és középső bronzkor régészete a Kárpát-medencében
6. A késő bronzkor régészete a Kárpát-medencében
7. A kora vaskor régészete a Kárpát-medencében
8. A késő vaskor régészete a Kárpát-medencében
9. A római kor régészete a Kárpát-medencében
10. A római és a hunkor kor régészete a Nagy Magyar Alföldön
11. A népvándorlás kori germánok régészete a Kárpát-medencében
12. A kora és középső avarkor régészete a Kárpát-medencében
13. A késő avar kor és a Karoling kor (9. század) régészete a Kárpát-medencében
14. A magyar honfoglalás és kora Árpád-kor régészete a Kárpát-medencében (10–11. sz.)
15. Az Árpád-kor régészete a Kárpát-medencében (11. század vége–13. század)
16. Késő középkori régészet a Kárpát-medencében
17. Kora újkori/török kori régészet a Kárpát-medencében
18. Középkori egyházi régészeti emlékek és kutatások a Kárpát-medencében
19. Archeobotanika és archaeozoológia
20. A roncsolásmentes régészeti kutatások típusai és a régészeti térinformatika alapjai
21. Anyagvizsgáló és kormeghatározási módszerek a régészetben

A késő antik szakirány (10 db)

1. Pannonia története a korai császárkorban (Kr. u. 1–3. század)
2. Pannonia története a késő császárkorban (Kr. u. 4–5. század)
3. Római kori települések (városok, falvak, villák) főbb jellemzői Pannoniában
4. A római katonai táborok jellemzői és a pannoniái *limes*
5. A római vallás
6. Pannonia római kori közigazgatása
7. Római kori kerámia: helyi és import kerámia csoportjai Pannoniában
8. Pannonia keresztény emlékei
9. Temetkezési rítusok, szokások a római császárkorban
10. Római epigráfia (alapfogalmak, kutatástörténet)

A középkori Európa régészete szakirány (10 db)

1. Középkori uralkodói központok és anyagi kultúrájuk
2. A középkori városok és anyagi kultúrájuk
3. Mezővárosok és anyagi kultúrájuk
4. A középkori egyházi épületek régészete
5. Várak és udvarházak
6. A középkori falu
7. Temetők és temetkezési szokások
8. A kora újkor régészeti emlékei a Kárpát-medencében
9. A Kárpát-medencébe települt középkori nomád népek régészeti hagyatéka
10. A középkori kerámia

A középkori Közel-Kelet régészete szakirány (10 db)

1. A preislám arab államok története és régészete
2. A „láthatatlan hódítás” és a muszlim korba történő átmenet régészeti kérdései
3. A muszlim mecset
4. Az Omajjád kor világi építésze és anyagi kultúrája
5. Az Abbászida kor régészete (Bagdad, Szamarra, Kairó)
6. A kereszties kor régészete
7. Hadiépítészet a középkori Közel-Keleten
8. A középkori muszlim kerámia
9. Selyemutak régészete
10. A keleti kereszténység anyagi kultúrája

A korai magyar történelem régészete és nomád népek szakirány (10 db)

1. A szarmata kor régészete a Kárpát-medencében
2. A hunkor régészete a Kárpát-medencében
3. A népvándorlás kori germánok régészete a Kárpát-medencében
4. A korai és középső avar kor régészete a Kárpát-medencében
5. A késő avar és a Karoling-kor régészete a Kárpát-medencében
6. A korai magyar történelem régészeti kutatásának története
7. Az őshaza és Urál-vidék és Délnyugat-Szibéria régészete főbb vonalakban a vaskortól a középkorig
8. Kelet-Európa kora középkori régészete hagyatéka (Kr. u. 6–11. század)
9. Levédia Etelköz problematikája a régészeti és írott források alapján
10. A *Magna Hungaria* kérdés a régészeti és írott források alapján

A záróvizsga tételsor visszavonásáig érvényes.

Budapest, 2025. július 1.

Dr. Major Balázs

Intézetvezető

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Régészettudományi Intézet